

CONCEPT

Verslag van de openbare raadsvergadering van de gemeente Wijchen gehouden op 27 maart 2025 om 20.00 uur in het Kasteel te Wijchen

Voorzitter	Burgemeester, mevr. R. Helmer-Englebert
CDA	Mevr. C.E. Hoogteijling Mevr. M.P. Joosse-de Visser Dhr. J.G.F.M. Peters Sengers Dhr. M.C.G. van Wanroij
D66	Dhr. M.J.H. Lukkezen (fractievoorzitter)
GroenLinks	Dhr. P.R. Oomen Dhr. H. Tiemessen (fractievoorzitter)
Kernachtig Wijchen	Dhr. R.L.A. Albersnagel Mevr. J.M. Driessen-Slingerland Mevr. S.M. Eijkemans Dhr. J.M.T. Evers Dhr. H.J. Grobbe Dhr. J.T.G. Kersten Dhr. T.R.D. Klinkhamer Mevr. R. Loermans (fractievoorzitter) Dhr. M.A.J. Verharen
PvdA	Dhr. T.T.M. Burgers (fractievoorzitter) Dhr. Y.J.T.M. Merkus
VVD	Dhr. T.A.A.J. Haerkens Mevr. A.C.M. Peters-Vroom (fractievoorzitter)
Wijchen Lokaal	Dhr. D.L.W. Herms (fractievoorzitter) Dhr. L.J.P.G. Herms Mevr. R.H.J. Kuipers
Raadsgriffier	Mevr. A.B. Berendsen
Wethouders	Dhr. A.A.A.M. van Bronkhorst Mevr. A.M. van Dam Dhr. G.W.R. Gerrits Mevr. B.E.M. Schouten
Verslaglegging	Emma Handson B.V.
Afwezig met kennisgeving	Dhr. B.G.B. Derksen Mevr. H.J. Janssen Mevr. M.C.E. Muller
Publiek	21

1. Opening en bezinning

De voorzitter, burgemeester mevrouw Helmer-Englebert, opent de vergadering en heet alle aanwezigen, zowel in de raadzaal als thuis bij de uitzending, van harte welkom. Voordat de vergadering van start gaat, wordt een moment van bezinning ingelast. De aanwezigen nemen kort de tijd voor reflectie en stilte.

De Agendacommissie van de raad heeft de spreektijden bepaald, namelijk voor de fracties

negen minuten en voor het college twintig minuten.

Er zijn afmeldingen binnengekomen van de heer Derksen (CDA), mevrouw Janssen (Kernachtig Wijchen) en mevrouw Muller (D66).

2. Vaststellen van de agenda

De voorzitter vraagt of de raadscommissie kan instemmen met de voorgestelde agenda. Er zijn geen bezwaren, en de agenda wordt unaniem vastgesteld.

3. Vragenhalfuur

De voorzitter meldt dat geen vragen zijn aangekondigd voor het vragenhalfuur.

4. Vaststellen lijst besluiten en toezeggingen en conceptverslag

De voorzitter stelt vast dat geen verzoeken tot wijziging zijn ingediend met betrekking tot de lijst met besluiten en toezeggingen. Zij concludeert dat de lijst hiermee ongewijzigd is vastgesteld.

5. Afdoening ter kennisnamelijst

De voorzitter merkt op dat geen verzoek bij de agendacommissie is ingediend om een van de nota's onder dit agendapunt te agenderen voor bespreking in de raad. Zij stelt vast dat de volgende informatienota's ter kennisname door de raad worden aangenomen:

- 5.a Informatienota 273542: informatienota materiële controle shelterzorg
- 5.b Informatienota 278744: informatienota antwoord op schriftelijke vragen VVD: Wijchen-West
- 5.c Informatienota 250225: informatienota antwoord op schriftelijke vragen Lokaal Wijchen: voortgang AZC
- 5.d Informatienota 274832: informatienota beantwoording schriftelijke vragen Kernachtig Wijchen: de toegankelijkheid van het gebied 'Tussen het Kasteel en Wijchens Meer' voor mensen met dementie
- 5.e Informatienota 278615: informatienota algoritmen en AI
- 5.f Informatienota 278741: informatienota schriftelijke vragen van Kernachtig Wijchen: nooit meer een nachtbus naar Wijchen?
- 5.g Informatienota 279068: informatienota Antwoord op schriftelijke vragen Groen Links Wijchen: modernisering vergoeding huishoudelijke apparaten minima
- 5.h Informatienota 279377: informatienota overlast en (vuurwerk)schade tijdens jaarwisseling 2024-2025
- 5.i Informatienota 279670: informatienota Antwoord op schriftelijke vragen D66 Wijchen: Ondersteuning voor oud-leerlingen praktijkonderwijs
- 5.j Informatienota 280433: informatienota Antwoord op schriftelijke vragen D66: aanpakken loonkloof Wijchen
- 5.k Informatienota 284383: informatienota Nieuwbouw zwembad / locatieonderzoek
- 5.l Informatienota 285680: informatienota Antwoord op schriftelijke vragen Kernachtig Wijchen: Uitval scholieren in Wijchen
- 5.m Informatienota 285993: informatienota jaarplan Archief -en Informatiebeheer 2025 Wijchen
- 5.n Informatienota 287042: informatienota Antwoord op schriftelijke vragen van GL Wijchen: Bungalowpark Hof van Berendonck 2.0?
- 5.o Informatienota 97294: informatienota Reactie op motie Vergeet het MKB niet
- 5.p Informatienota 250306: informatienota Hart van Zuid - Ontwerp Voorzieningshart

6. Hamerstukken

De voorzitter stelt vast dat de raad heeft besloten de beslisnota's onder dit agendapunt unaniem vast te stellen.

- 6.a Beslisnota 270262: beslisnota Subsidieverlening Budgetsubsidie 2025 Stichting De Bibliotheek Wijchen

- 6.b Beslisnota 258816: beslisnota Wijziging gemeenschappelijke regeling Instituut Bijzonder Onderzoek (IBO)
- 6.c Beslisnota 287752: beslisnota Normenkader 2024 Wijchen Raad
- 6.d Beslisnota 290841: beslisnota Tijdelijke uitbreiding griffie

7. Mededelingen

De voorzitter vraagt of er mededelingen zijn vanuit de raad, namens commissies of werkgroepen van de raad.

De heer Verharen (Kernachtig Wijchen) geeft een terugkoppeling van een bijeenkomst van de regionale agendacommissie Groene Metropoolregio (GMR) Arnhem - Nijmegen op 24 maart 2025, waar hij samen met collega-raadslid de heer D. Herms (Wijchen Lokaal) aanwezig was. Er was een matige opkomst met slechts 18 van de 38 leden aanwezig. Mogelijk komt dit door de volle agenda's en wellicht door onvoldoende besef van het belang van de GMR. De heer Verharen noemt een paar belangrijke zaken die zijn besproken. Begin april 2025 staat de bespreking van de begroting en jaarrekening met accountantsverklaring geagendeerd voor het bestuur. In de gemeente Wijchen worden deze stukken op 5 juni 2025 in de carrouselbijeenkomst en op 19 juni 2025 in een extra raadsvergadering besproken. Zoals het er nu uitziet, heeft de GMR een overschot van bijna € 700.000, voornamelijk dankzij ontvangen subsidies, minder uitgaven van het regiokantoor en een gunstige rente. Volgens afspraak gaat dit overschot terug naar de gemeente, wat voor de gemeente Wijchen een bedrag van ongeveer € 40.000 betekent. De begroting 2026 gaat uit van een besparing van 7%, waarbij er voorstellen zijn gedaan bepaalde zaken niet uit te voeren. Er komt een voorstel naar de raden over de toekenning van de verordende bevoegdheid, specifiek voor het onderbrengen van de kassierfunctie voor de subsidies bij de GMR. Dit zal zaken zoals toekenning, controle en verantwoording van ontvangen subsidies beter regelen. De provincie of de gemeente voert momenteel de kassierfunctie op vraag uit, wat omslachtig en duur is. De consequentie is wel dat de regeling moet worden aangepast, waarvoor besluitvorming bij de raden ligt. Dit is complex en er is gevaagd om een duidelijke uitleg voor wat dit betekent voor de GMR en de raden. Rond de zomer van 2025 worden de raden geïnformeerd over de gebiedsprogramma's, met verdere uitwerking van thema's uit de verstedelijkingsstrategie en het regioarrangement. Er komen bijeenkomsten om meer inzicht te krijgen in alle projecten en plannen in de regio van de gemeente Wijchen. De griffier is, in overleg met andere griffiers in de regio en het gebiedsteam, bezig een bijeenkomst voor de gemeenten Nijmegen, Beuningen, Druten en Wijchen te organiseren. Belangrijke dossiers voor Wijchen zijn onder andere de ontwikkeling van de industrieterreinen, de woningbouwlocaties, de agrarische gebieden, de gebieden voor recreatie en natuur, het hoogspanningsstation, de windmolens en de zonneparken. Hij benadrukt het belang van de GMR bij alle raadsleden en vraagt aandacht voor de komende GMR-stukken en -bijeenkomsten.

Er zijn geen mededelingen uit het college.

8. Benoemingen

8.1 Beslisnota 291352 toelating van de heer E.H.M. ten Buren tot de gemeenteraad

De voorzitter meldt dat de raad op 13 maart 2025 mevrouw Van Dam heeft benoemd als wethouder. Door haar vertrek als raadslid wenst de VVD-fractie een nieuw raadslid aan de raadstafel toe te laten. Voordat de heer E.H.M. ten Buren kan worden toegelaten als raadslid moeten zijn geloofsbrieven worden onderzocht door de commissie voor onderzoek van de geloofsbrieven. Deze commissie onderzoekt of een raadslid kan worden toegelaten in de raad door te onderzoeken of het raadslid ingezetene van de gemeente Wijchen is, de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt en niet is uitgesloten van het kiesrecht. De voorzitter benoemt de leden van de commissie en zij stelt voor dat mevrouw Kuipers, de heren Burgers en Klinkhamer de leden van de commissie vormen. Zij kiezen zelf een voorzitter.

De vergadering wordt hierop geschorst tot de commissie verslag uitbrengt.

Na de schorsing meldt de heer Klinkhamer (Kernachtig Wijchen), als voorzitter van de

commissie voor onderzoek van de geloofsbrieven, dat de geloofsbrieven van de heer Ten Buren zijn onderzocht en in orde zijn bevonden. Hij adviseert de raad de heer Ten Buren toe te laten. De voorzitter verzoekt de heer Ten Buren de belofte af te leggen, waarna hij wordt verwelkomd als raadslid en een welkomstcadeau ontvangt.

8.2 Beslisnota 291771 benoemen tot commissielid van de heren R.A.J. Schraven en L.E. Schipper

De heren Schraven en Schipper van de VVD worden na het afleggen van de belofte benoemd als commissieleden, waarbij zij een welkomstgeschenk ontvangen.

8.3 Beslisnota 291771 benoemen leden commissie en werkgroepen

Bij acclamatie benoemt de raad de heer Ten Buren tot lid van de auditcommissie, de heer Van der Gronden als zijn plaatsvervanger in de auditcommissie, en de heer Haerkens tot lid van de klankbordgroep Rekenkamer.

9. Bespreekstukken

9.1 Beslisnota 271398 gebruik Kasteeltuin

Op dit moment wordt de Kasteeltuin intensief gebruikt voor evenementen, wat leidt tot schade aan de grasmat en de bomen. Onderzoek toont aan dat de bodem zo verdicht is dat het gras niet goed kan herstellen zonder extra maatregelen. Daarom stelt het college voor om evenementen in de Kasteeltuin alleen jaarlijks toe te staan tussen 1 april en 1 juli. In het project Tussen Kasteel en Wijchens Meer is een nieuw evenementenplein voorzien. Wanneer dit is gerealiseerd, kunnen andere evenementen plaatsvinden.

Tijdens de commissievergadering van 13 maart 2025 kondigden diverse fracties amendementen en moties aan. Daarom wordt dit voorstel vanavond besproken.

De heer Peters (Stichting Kasteelfeesten Wijchen) is spreker en spreekt de raad toe als betrokken inwoner van Wijchen en als bestuurder van Stichting Kasteelfeesten Wijchen. Hij deelt zijn zorgen en standpunten over het gebruik van de Kasteeltuin voor het jaarlijks terugkerende evenement, de Kasteelfeesten. Hij benadrukt dat de Kasteelfeesten sinds 1982 een belangrijk en geliefd evenement zijn in Wijchen. In 2025 vindt de 38e editie plaats. Het evenement brengt de inwoners samen en draagt bij aan de sociale cohesie, cultuur en economie van de gemeente. Hij wijst erop dat de organisatie volledig uit vrijwilligers bestaat en geen subsidie van de gemeente ontvangt, waarbij het interne verloop minimaal is. Sinds enkele jaren stelt de stichting zichzelf ook milieudoelstellingen op het gebied van energie, water, afval en mobiliteit. Hij uit zijn zorgen over de toekomst van de Kasteelfeesten, met name over de beschikbaarheid en het gebruik van de Kasteeltuin als locatie. Hij wijst op een aantal belangrijke punten in dit verband. De Kasteelfeesten zijn een belangrijk onderdeel van de lokale identiteit en versterken de gemeenschap. Het evenement biedt een podium voor lokale artiesten en verenigingen. In ruil hiervoor krijgen ze een financiële bijdrage. Ondernemers in en rondom het centrum van Wijchen profiteren van extra inkomsten tijdens de feesten. De Kasteeltuin biedt de perfecte ambiance voor het evenement en alternatieve locaties missen de historische en centrale waarden die de Kasteeltuin uniek maken. Door de ligging van de tuin en de gracht is terrein overzichtelijk en goed te beveiligen. Uit het adviesrapport van adviesbureau Kragten blijkt dat de bodem verdicht is en dat verbetering nodig is, zoals beluchting en bemesting. Er zijn zorgen om de groeiomstandigheden van de bomen en het gevolg van de evenementen op de stabiliteit van het terrein. De stichting deelt deze zorgen, maar benadrukt dat de organisatie zorgvuldig omgaat met de tuin in overleg met wijk- en groenbeheer. Zo worden de rijbanen gelegd met rijplaten en wordt de tent niet rechtstreeks op het gras maar zwevend geplaatst. Na de feesten werkt de stichting samen met partijen van de gemeente Wijchen om de schade te herstellen. De heer Peters geeft aan dat volgens de beslisnota de evenementen in de Kasteeltuin alleen mogen plaatsvinden tussen 1 april en 1 juli. Andere evenementen worden verplaatst naar het evenementenplein, wat kan leiden tot schaarste aan vergunningen en mogelijke loting. Hij benadrukt dat dit de organisatie van de Kasteelfeesten onzeker maakt, gezien de meerjarige verplichtingen die met leveranciers worden aangegaan en de boekingen die gemaakt moeten

worden voor artiesten. Er kunnen financiële risico's ontstaan als blijkt dat geen vergunning wordt verleend na vastlegging van leveranciers en artiesten. Hiermee zijn bedragen boven de € 100.000 gemoeid. Er zijn klachten over wateroverlast en moddervorming binnengekomen na de evenementen. Dit is inherent aan de staat en de ondergrond van het terrein en dit wordt ook omschreven in het rapport. De heer Peters merkt op dat de gemeente zowel de juridische mogelijkheid als de maatschappelijke verantwoordelijkheid heeft om de Kasteelfeesten uit te zonderen van deze schaarse vergunningregeling. Dit kan door structureel bestaande evenementen een uitzonderingsstatus te geven. Hij stelt voor dit te realiseren door een beleidswijziging, een aanpassing aan de APV en een raadsbesluit. Hij benadrukt dat hiermee de toekomst van de Kasteelfeesten gewaarborgd wordt zonder loting of het ontstaan van onzekerheid, zodat toekomstige generaties kunnen blijven genieten van het prachtige evenement.

De heer Van Wanroij (CDA) vraagt naar de toekomstverwachtingen van de Kasteelfeesten over vijf tot tien jaar. De heer Peters antwoordt dat hij een glansrijke toekomst ziet als het evenement in de huidige vorm kan worden voortgezet. De heer Burgers (PvdA) merkt op dat de komende drie jaar de Kasteeltuin als parkeerterrein wordt ingericht, waardoor er geen gevolgen zijn voor de Kasteelfeesten. De heer Peters bevestigt dat er de komende jaren geen problemen zijn, maar benadrukt dat hij de toekomst van de Kasteelfeesten generaties lang wil waarborgen. De heer Oomen (GroenLinks) vraagt waarop de angst van de heer Peters dat geen vergunning wordt verleend precies is gebaseerd, want de Kasteelfeesten vinden in de periode 1 april tot 1 juli plaats. De heer Peters legt uit dat het door de verkorte periode voor vergunningverlening mogelijk is dat ook andersoortige evenementen een evenement in de Kasteeltuin willen organiseren. Er mag geen willekeur in vergunningverlening zijn. Die willekeur kan betekenen dat aan een andere organisatie een vergunning wordt verleend en niet aan de Kasteelfeesten. De voorzitter bedankt de heer Peters voor zijn inspraak.

Eerste termijn

De heer Van Wanroij (CDA) geeft aan dat er een groot dilemma is tussen het behoud van de kwaliteit van de Kasteeltuin en het gebruik van de tuin voor evenementen. Hij benadrukt dat veel inwoners waarde hechten aan zowel een mooie groene Kasteeltuin als aan de evenementen. Hij geeft aan dat in de beslisnota deze zaken te veel door elkaar lopen en presenteert een amendement op de beslisnota om ervoor te zorgen dat de aanpak van de Kasteeltuin doorgaat, met als randvoorwaarde dat er in gepaste mate evenementen mogen worden gehouden. In het nog nader uit te werken evenementenbeleid moet hiermee rekening worden gehouden. Een groene duurzame tuin sluit evenementen niet uit. De heer Van Wanroij vraagt het college hoe de veiligheid van de aankomende Kasteelfeesten wordt gewaarborgd als de Kasteellaan open ligt in verband met de start van het project Tussen Kasteel en Wijchens Meer. De voorzitter geeft aan dat deze vraag buiten de orde van dit debat valt en dat het college hierop schriftelijk terugkomt.

De heer Burgers (PvdA) geeft aan dat de beslisnota Gebruik Kasteeltuin in de commissie niet goed werd ontvangen en daardoor onbruikbaar was voor de raad. Een aantal fracties heeft getracht de nota van de agenda te halen, zodat de wethouder met een beter voorstel kon komen. Hiervoor was geen meerderheid te vinden. De coalitie wil nu via een amendement en een motie de beslisnota herschrijven, wat aangeeft dat er blijkbaar geen vertrouwen in de wethouder is. De wethouder gaf in de commissievergadering aan dat hij de richting wil bepalen van hoe om te gaan met de Kasteeltuin. Over drie jaar, als het parkeerterrein zijn effect heeft gehad op de monumentale en gezichtsbepalende bomen, wordt de Kasteeltuin weer een tuin. De heer Burgers vraagt welke evenemententerreinen de wethouder gaat opnemen in het evenementenbeleid, aangezien er veel mogelijkheden voor evenemententerreinen in Wijchen zijn. De voorzitter geeft aan dat deze laatste vraag moet worden gesteld tijdens de behandeling van het evenementenbeleid.

De heer Lukkezen (D66) benadrukt dat de Kasteeltuin niet zomaar een stukje groen is in het hart van Wijchen, maar een plek van betekenis waar historie en ontmoeting samenkomen. De Kasteeltuin is een visitekaartje van Wijchen. Hij uit zijn bezorgdheid over het feit dat er een

amendement en een motie nodig zijn om helderheid te krijgen over wat het college precies wil. Hij vraagt zich af of sprake is van een motie van afkeuring en noemt dit pijnlijk, niet alleen voor de raad maar vooral voor de inwoners. Hij benadrukt dat de inwoners mogen verwachten dat hun bestuur transparant en doordacht handelt, zeker bij besluiten over zo'n centrale plek in de gemeente. Hij geeft aan dat de beslisnota geen antwoord biedt op de kernvragen waarom dit besluit nu moet worden genomen en wat de relatie is met het evenementenbeleid. Hij uit de wens dat in het vervolg de raad tijdig en volledig geïnformeerd wordt. Hij pleit om samen te bouwen aan een bestuurscultuur die transparant, uitlegbaar en in dienst van de inwoners is.

De heer Oomen (GroenLinks) herhaalt dat de Kasteeltuin een unieke groene plek met historische waarden is die gekoesterd moet worden. Hij ziet het collegevoorstel als een stap in de goede richting, maar wijst erop dat het college dit voorstel baseert op een rapport van maart 2024 dat de raad nu pas te zien krijgt. In de tussentijd heeft de coalitie er wel voor gekozen om de ellendige staat waarin de natuur in de Kasteeltuin verkeert, nog jaren te laten voortbestaan. Hij vraagt de leden van het college of zij de conclusies van het rapport al kenden toen werd besloten het terrein te gebruiken voor parkeren en waarom deze conclusies toen niet zijn gedeeld. Hij geeft aan dat elke stap om de natuur van de Kasteeltuin te behouden een stap in de goede richting is, maar vraagt zich af welke stap er nu precies wordt gezet. Hij noemt de constructie nu een besluit te nemen voor een situatie die ontstaat over een aantal jaren, wanneer het evenementenplein is opgeleverd, vreemd. Hij geeft aan dat het evenementenbeleid moet worden aangepast, zodat dit voorstel in samenhang met dit bredere beleid kan worden behandeld. Het collegevoorstel is niet voldragen. Als laatste benadrukt hij dat het een goed idee is de Kasteeltuin een groot deel van het jaar evenementenvrij in te richten, zodat de tuin kan groeien en bloeien en een plek is waar natuur, geschiedenis en recreatie hand in hand gaan.

De heer Kersten (Kernachtig Wijchen) geeft aan dat er tijdens de behandeling in de commissievergadering onduidelijkheid was over deze nota. Hij merkt op dat de Kasteeltuin een prachtige plek is die multifunctioneel kan worden gebruikt, zowel als parkachtige structuur met groen als voor evenementen zoals de Kasteelfeesten. Een prachtig evenement waarop Wijchen trots moet zijn. Hij noemt twee opties die na de commissievergadering op tafel lagen. De eerste optie is om naast het kader van drie maanden waarin evenementen kunnen worden georganiseerd, meer kaders mee te geven, zoals de belastbaarheid per evenement of het soort evenementen dat plaats kan vinden. De tweede optie is om nu nog geen enkel kader of norm mee te geven, maar wel een uitspraak als raad te doen dat de Kasteeltuin multifunctioneel kan worden gebruikt. Hij benadrukt dat dit een essentiële uitspraak is, omdat het college hierdoor aan de slag kan met de uitwerking van het evenementenbeleid. Hij geeft aan dat Kernachtig Wijchen samen met het CDA, de VVD en D66 een amendement indient. Kernachtig Wijchen dient daarnaast een motie in om te pleiten voor het opstellen van een meningsvormende nota, zodat hiermee in een vroeg stadium een richting kan worden aangegeven voor de verdere uitwerking van het evenementenbeleid. Hij benadrukt dat de Kasteeltuin zowel een groene tuin moet zijn als een tuin waarin ook in gepaste mate evenementen georganiseerd kunnen worden. De input van ondernemers, organisaties en omwonenden moet hierbij worden meegenomen. Hiermee kunnen de terechte zorgen, bijvoorbeeld over de loting, tijdig worden weggenomen.

De heer Haerkens (VVD) deelt de zorgen van de spreker. Hij benadrukt dat de Kasteeltuin een mooie nuttige ruimte is op een belangrijke plek in het centrum, ideaal voor recreatie en evenementen. Hij geeft aan dat de VVD een groenere Kasteeltuin wil waar het goed toeven is en waar ook evenementen kunnen worden gehouden. De Kasteeltuin heeft het soms zwaar te verduren en uit het rapport van Kragten blijkt dat er nogal wat achterstallig onderhoud is, zoals een verstopte drainage van 36 jaar oud. Over een paar jaar komt in het centrum van Wijchen een evenementenplein, zodat meer spreiding van evenementen plaatsvindt. Hij benadrukt dat de beslisnota niet alleen betrekking moet hebben op de Kasteeltuin, maar eigenlijk op het hele evenementenbeleid in het centrum van Wijchen. Hij is bang dat het kiezen voor beslispunt 1 tot gevolg heeft dat alle evenementen zich gaan verschuiven naar één drukke periode, wat kan betekenen dat wordt geloot voor een vergunning. Dit brengt het voortbestaan van sommige evenementen in gevaar, zoals de Kasteelfeesten. De heer Haerkens pleit ervoor dat door het tevens door de VVD ingediende amendement de beslisnota wordt aangepast, zodat de twee

wensen van de VVD, een groene tuin en evenementen, tot uiting komen. Daarnaast is de motie mede door de VVD ingediend. In de motie wordt gesteld dat het gebruik van de Kasteeltuin veel belanghebbenden raakt, zoals de inwoners, de omwonenden, de centrumondernemers en de organisatoren van evenementen. Hij vindt het belangrijk dat deze belanghebbenden goed worden betrokken bij het evenementenbeleid en dat ook de raad betrokken blijft.

Mevrouw Kuipers (Wijchen Lokaal) geeft aan dat in de commissievergadering veel is gesproken over de Kasteeltuin. De commissieleden wilden een mooie groene grasmat en de monumentale bomen beschermen, maar zijn ook niet tegen het geheel uitsluiten van evenementen. De vraag hierbij is op welke wijze ervoor gezorgd kan worden dat de Kasteeltuin er het gehele jaar mooi bij ligt. De beslisnota gaf in deze discussie niet de doorslag en veel vragen, zorgen en bepaalde zaken lagen nog te ver in de toekomst. Zij wijst erop dat in de nota gesproken wordt over eventuele verplaatsing van evenementen naar een evenemententerrein dat nu nog niet bestaat en het is daarom moeilijk hiervan al een beeld te vormen. Ook wordt de raad gevraagd nu een besluit te nemen over een situatie die pas over drie jaar bestaat. Er is een amendement ingediend en Wijchen Lokaal steunt dit amendement, omdat de beslisnota in zijn huidige vorm niet gesteund kan worden. Er kan ook worden gekozen de beslisnota aan te passen, maar er ligt al een visie over welke kant de raad op wil gaan via het nog uit te werken evenementenbeleid. Zij benadrukt dat de zorg over de staat van de Kasteeltuin wordt gedeeld en dat er echt iets moet gebeuren. Zij geeft aan dat door deze route te nemen, de juiste keuze gemaakt wordt om de Kasteeltuin weer in goede conditie te krijgen en geschikt te houden voor recreatie, maar ook verder te kijken naar de totale evenementen in het centrumgebied. Hiervoor is voldoende tijd, aangezien de Kasteeltuin tot 2028 in gebruik wordt genomen als parkeerterrein.

De voorzitter schorst hierop de vergadering, zodat het college een reactie kan voorbereiden.

Burgemeester mevrouw Helmer-Englebert reageert op de motie meningsvormende nota evenementenbeleid. Ze legt uit dat er op dit moment nagedacht wordt over een nieuw evenementenbeleid, in samenspraak met alle betrokkenen, ondernemers, inwoners en organisatoren van evenementen. Op dit moment is dit proces echter nog niet zover. Eerst moet, om tot een evenementenbeleid te komen, het proces worden geschetst. Voor de zomer van 2025 ontvangt de raad een informatienota, waarin ook de rol van de raad benoemd wordt. Deze motie voor een meningsvormende nota komt volgens haar eigenlijk net te vroeg. Ze heeft teruggekeken op het proces van de totstandkoming van het huidige beleid en de rol van de raad daarin. In 2018 verzocht de raad ook via een motie om een meningsvormende nota, maar uiteindelijk is deze nota er niet gekomen omdat het onmogelijk bleek te zijn om met verschillende scenario's te komen. Daarom werd toen een informeel overleg met woordvoerders gevoerd om ideeën op te halen.

Wethouder Van Bronkhorst reageert op de vraag van GroenLinks of het rapport van Kragten bekend was tijdens de bespreking van het voorstel tot het parkeren in de Kasteeltuin. Hij bevestigt dat dit rapport toentertijd bekend was. Het rapport is meegenomen in relatie met het beheersplan voor de Kasteeltuin en bij de beslisnota tijdelijk parkeren die met de raad is gedeeld. In de beslisnota wordt verwezen naar het rapport, waarin aangegeven wordt dat de resultaten en de maatregelen uit het rapport omtrent het beheersplan zijn meegenomen. Met betrekking tot het amendement geeft hij aan dat er in de commissie over het gebruik van de Kasteeltuin gesproken is. De conclusie die hij nu ophaalt uit de discussie is dat een aantal fracties spreekt over multifunctioneel gebruik van de Kasteeltuin. Die formulering in het amendement helpt en geeft voldoende richting aan het college en de organisatie om verder te gaan met de uitwerking van een herstelplan voor de tuin. Op basis van het amendement is het beslispunt gewijzigd en het college kan hiermee verder om te komen tot een herstelplan. Het college komt hierop in 2026 terug, zoals ook in de beslisnota staat.

Tweede termijn

De heer Burgers (PvdA) geeft aan dat het amendement nogal breed is geformuleerd. In de Kasteeltuin mogen in de toekomst in gepaste mate evenementen worden gehouden, zonder dat dat afbreuk doet aan het doel van de Kasteeltuin. Hij vraagt wat het doel van de Kasteeltuin

precies is. De heer Lukkezen (D66) merkt op dat de heer Burgers in de eerste termijn heeft gezegd dat hij liever had gezien dat de hele beslislnota werd uitgesteld. Hij vraagt of de heer Burgers nu het amendement gaat steunen. De heer Burgers antwoordt dat hij in de eerste termijn inderdaad gezegd heeft dat een poging is gedaan de beslislnota van de agenda af te halen. Dit is niet gelukt, omdat hiervoor geen meerderheid was. Hij stelt dat met dit amendement eigenlijk ook de beslislnota van de agenda wordt gehaald, aangezien de wethouder de ruimte krijgt met een plan terug te komen. Toch worden nu in het amendement kaders meegegeven waarvan hij zich afvraagt hoe deze kaders kunnen worden ingevuld zonder afbreuk te doen aan het doel van de Kasteeltuin. De Kasteeltuin zal na een evenement enige schade ondervinden. De heer Burgers merkt op dat de burgemeester stelt dat de motie te vroeg komt, omdat er een procesvoorstel en informatienota komt. Dit betreft het eerste deel van de motie. Het tweede deel van de motie stelt dat ondernemers, omwonenden en organisatie worden betrokken bij het beleid. Hij stelt dat deze participatie standaard in een voorstel hoort, terwijl dit nu als een extra punt wordt benadrukt. Hieruit spreekt naar zijn mening weinig vertrouwen.

De heer Lukkezen stelt dat een tuin zonder enige modder niet echt een tuin is. Dan is het een bestrate tuin, waarvan hij geen voorstander is. Hij deelt de conclusie van de PvdA dat de motie te vroeg komt. Hij stelt dat er vertrouwen moet zijn in dat het goed gaat zonder motie, maar dit vertrouwen is afgenomen door het gedrag van de wethouder. De heer Burgers geeft aan dat de motie om te komen met een meningsvormende nota geen waarde meer biedt, aangezien de burgemeester heeft aangegeven dat in juni 2025 een informatienota volgt. Het is beter deze meningsvormende nota op te stellen als het proces duidelijk is. De heer Lukkezen (D66) geeft aan dat de motie duidelijkheid geeft, aangezien de beslislnota, zoals ook in de commissievergadering is gesteld, onduidelijk was en de behandeling ervan rommelig verliep. Via de motie kan het college een goed besluit nemen. De heer Haerkens (VVD) vraagt wat de heer Lukkezen bedoelt met zijn opmerking over de wethouder. De heer Lukkezen reageert dat als hij naar de dossiers in het verleden kijkt, bijvoorbeeld bij de Woezik, een gebrek aan participatie van de wethouder te zien is. De voorzitter stelt dat het evenementenbeleid bij de burgemeester ligt en niet bij de wethouder. De heer Lukkezen geeft aan dat de beslislnota vanuit de wethouder komt en dat daaruit de noodzaak voor het indienen van een amendement en een motie is ontstaan.

De heer Oomen (GroenLinks) betreurt dat de raad niet eerder over het rapport van Kragten beschikte, omdat elementen uit het rapport een somberder licht werpen op het parkeren in de komende jaren. Hij benadrukt dat elke stap om de Kasteeltuin beter te beschermen een goede is, waarbij evenementen niet volledig hoeven te worden uitgesloten. Hij stelt dat het amendement van het CDA een stap in de goede richting is, omdat het uitspreekt dat de Kasteeltuin het hele jaar door een groene, duurzame, toekomstbestendige tuin moet zijn. Hij vindt echter dat de zinsnede dat 'in gepaste mate' evenementen mogen worden gehouden, te weinig richtinggevend is. Hij vraagt het CDA wat het verstaat onder 'gepaste mate' en wat bedoeld wordt met de zinsnede 'zonder dat dit afbreuk doet aan het doel van de Kasteeltuin'. De heer Van Wanroij (CDA) vraagt wat de heer Oomen voor zich ziet in het gebruik van de tuin. De heer Oomen reageert dat hij in de eerste termijn al heeft aangegeven dat hij de tuin ziet als een groene, natuurlijke tuin, waar in bepaalde tijd en in gepaste mate, iets kan worden georganiseerd. Hij vraagt of het CDA zou overwegen om aan de zinsnede 'in gepaste mate' toe te voegen 'en in een beperkte periode'. Hij stelt dat dit meer comfort zou bieden. Hij vraagt verder wat het CDA als doel ziet voor de Kasteeltuin, aangezien dit niet duidelijk wordt neergezet. De heer Oomen ziet de motie van Kernachtig Wijchen eigenlijk als overbodig, aangezien het logisch is dat het college bij het opstellen van het nieuwe evenementenbeleid alle betrokkenen meeneemt in het proces. Dit heeft de burgemeester ook bevestigd.

De heer Haerkens (VVD) is blij met de brede steun voor het amendement. Hij merkt op dat de motie verder gaat dan de aangekondigde informatienota. Dit onderwerp leeft en hij benadrukt het belang van een goede participatie van de raad. De raad moet niet alleen worden geïnformeerd, maar ook kunnen meedenken.

Mevrouw Kuipers (Wijchen Lokaal) geeft aan dat haar fractie steun geeft aan het amendement,

wat wordt gezien als een reparatie van de beslisnota. Ze steunt ook de motie van Kernachtig Wijchen, omdat het goed is dat de raad een meningsvormende nota krijgt voorgelegd om zaken af te wegen en richting aan te geven. De motie geeft een bepaalde zekerheid aan de raad.

De heer Kersten (Kernachtig Wijchen) geeft aan dat Kernachtig Wijchen de motie heeft ingediend, omdat het goed is om tijdig in het proces te kunnen sturen bij de totstandkoming van het evenementenbeleid. Hij benadrukt dat een meningsvormende nota hiervoor uitermate geschikt kan zijn, zoals gezien bij het parkeerbeleid. De heer Burgers (PvdA) vraagt hem of deze motie niet te vroeg komt. In de komende informatienota wordt het proces beschreven, waarna eventueel alsnog de motie kan worden ingediend. Dit lijkt niet de juiste volgorde. De heer Kersten reageert dat hij de bijdrage van de PvdA niet goed begrijpt, omdat juist de PvdA van mening was dat het voorstel van de agenda moest worden gehaald. Door het aanvaarden van de motie voor een meningsvormende nota wordt juist grip gekregen op het De heer Burgers merkt op dat de heer Kersten twee processen door elkaar haalt. Aan de ene kant het proces om te komen tot een nieuw evenementenbeleid, waarbij de burgemeester heeft aangegeven dat hiervoor een informatienota wordt aangeleverd. Aan de andere kant het proces met betrekking tot de voorliggende beslisnota. De heer Kersten geeft aan dat dit hetzelfde proces betreft, namelijk de totstandkoming van het evenementenbeleid, waarvan de Kasteeltuin een onderdeel is. Het college heeft hiervoor een uitspraak van de raad nodig. In het proces richting het evenementenbeleid, dat nog een aantal jaren gaat duren, moeten tijdig de reacties van de betrokken partijen worden gevraagd, zodat het college het draagvlak kan vergroten. Kernachtig Wijchen blijft daarom achter de motie staan. De heer Kersten vindt dat door een aantal fracties te impulsief is gereageerd, zoals het spreken over het geen vertrouwen hebben in de wethouder en zelfs een motie van afkeuring. Via de ingediende motie wordt de beslisnota op een constructieve wijze aangepast, zodat meer grip op het proces wordt gekregen en het voorstel verbeterd.

De heer Van Wanroij (CDA) benadrukt dat het belangrijk is dat zaken een voor een worden opgepakt in de juiste volgorde. Allereerst moet de Kasteeltuin hoognodig worden aangepakt. Hierna wordt gekeken naar het organiseren van evenementen in de tuin. Hij stelt dat het te vroeg is om nu al uit te spreken wat er mogelijk is. Dat moet blijken uit de uitwerking van het voorstel. De heer Burgers vraagt welk kader het CDA meegeeft in het amendement en wat het doel van de Kasteeltuin is. Daarnaast vraagt hij wat wordt bedoeld met een gepaste mate van evenementen en wat expliciet het beslispunt is. De heer Van Wanroij antwoordt dat nu het besluit moet worden genomen dat eerst de tuin wordt aangepakt. De CDA wil daarbij nog niet te veel vastleggen wat de uitwerking is. Uit de uitwerking zal blijken wat er mogelijk is. Het doel van de tuin is dat het een groene tuin blijft met een duurzame uitstraling. De heer Burgers vraagt of de heer Van Wanroij het daarbij eens is met de heer Lukkezen dat de tuin ook een modderpoel mag worden. De heer Van Wanroij vindt dit geen serieuze vraag en reageert hier niet op. Mevrouw Kuipers (Wijchen Lokaal) vraagt aan de heer Van Wanroij of hij ten tijde van het nemen van het besluit over het parkeren in de Kasteeltuin op de hoogte was van het rapport over de staat van de Kasteeltuin. De heer Van Wanroij antwoordt dat hij niet op de hoogte was van het rapport. Hij geeft nogmaals aan dat een groene tuin en het houden van evenementen in de tuin elkaar niet uitsluiten. De heer Oomen (GroenLinks) geeft aan dat hij in de eerste termijn heeft gevraagd of de CDA het amendement wil aanpassen door de zinssnede 'voor een beperkte periode' toe te voegen aan het amendement. De heer Van Wanroij geeft aan dat het te vroeg in het proces is hierover te beslissen. Uit de uitwerking moet blijken of er evenementen in bepaalde maanden kunnen plaatsvinden. De heer Oomen vraagt of het CDA het collegevoorstel dan niet goed vindt, aangezien het college wel voorstelt om in een beperkte periode evenementen te organiseren. De heer Van Wanroij geeft aan dat eerst de Kasteeltuin moet worden aangepakt. Het CDA sluit niet uit dat evenementen kunnen plaatsvinden in de tuin, maar hoe en wanneer is nog niet duidelijk.

De voorzitter constateert dat hiermee de tweede termijn is afgerond. De heer Kersten wenst de tekst van zijn motie niet te wijzigen. De heer Van Wanroij wenst de tekst van het amendement niet te wijzigen. De voorzitter vraagt vervolgens aan het college of er feitelijke onjuistheden in de motie zitten; dat is niet het geval.

Stemming

De voorzitter brengt het amendement Gebruik Kasteeltuin ter stemming. Het amendement wordt unaniem aangenomen met 24 stemmen voor. Hierna vindt de stemming over de beslisnota Gebruik Kasteeltuin plaats. De heer Burgers legt een stemverklaring af en geeft aan dat zijn fractie voor zal stemmen, omdat de beslisnota volledig wordt herschreven. De beslisnota Gebruik Kasteeltuin wordt unaniem aangenomen met 24 stemmen voor. Ook de motie voor een meningsvormende nota met betrekking tot het evenementenbeleid wordt unaniem aangenomen met 24 stemmen voor.

9.2 Beslisnota 269194 toelichting planproces en aanvullende kredietaanvraag gebiedsontwikkeling Havenweg - Leemweg in Wijchen

Met dit voorstel vraagt het college de raad om een voorbereidingskrediet van € 160.000 beschikbaar te stellen. Dit is nodig voor het opstellen van een gebiedsvisie en een grondexploitatie voor het plangebied Havenweg - Leemweg. De aanleiding voor deze ontwikkeling ligt in de aankoop van een perceel aan de Havenweg in 2024. Hierdoor ontstaat ruimte om de sportvoorzieningen in het gebied toekomstbestendig te maken en tegelijkertijd woningbouw mogelijk te maken. Tijdens de commissievergadering van 13 maart 2025 kondigden de fracties van PvdA en D66 een motie aan. Deze moties worden vanavond besproken.

De heer Burgers (PvdA) geeft aan dat veel gaande is door de verschuivingen en verhuizingen van vier verenigingen. Er worden gesprekken gevoerd met die verenigingen. In de ingediende motie wordt de samenwerking met de partijen benadrukt. De motie is daarom een signaal van de raad naar de verenigingen toe dat optimaal wordt gekeken naar de samenwerking en zodoende te onderzoeken wat mogelijk is vanuit een ieders identiteit.

De heer Peter Sengers (CDA) geeft aan dat het CDA enthousiast is over de planvorming rond het nieuwe sportpark en stemt graag in met de beschikbaarstelling van het krediet en de genoemde uitgangspunten. Met betrekking tot de motie merkt hij op dat het logisch is dat het project valt of staat door een goede samenwerking met de betrokken verenigingen. Het college heeft dit in de commissievergadering ook benadrukt. Wellicht is hierom de motie overbodig. Hij vraagt het college of de oproep in de motie voldoende helder en uitvoerbaar is. Het oordeel van de CDA over de motie zal daarvan afhankelijk zijn.

Mevrouw Kuipers (Wijchen Lokaal) merkt op dat deze beslisnota een stap verder is in het proces van het herclusteren en toekomstbestendig maken van vier sportverenigingen. Tevens biedt het de mogelijkheid tot woningbouw op een fraaie locatie. Het voorstel krijgt daarom de steun van haar fractie. Het besluit moet voor de zomer van 2025 worden genomen, wat een strakke planning is. Mevrouw Kuipers geeft aan dat in het proces aandacht moet worden gegeven aan het belang van het behoud van de identiteit van elke vereniging. Het is een afwachtend, spannend en broos proces. De vier verenigingen zitten al jaren op dezelfde locatie en hieraan moet ruim aandacht worden gegeven. Ook geeft zij aan dat de omgeving van de Leemweg prachtig en natuurrijk is. Er moet worden gestreefd naar een maximaal behoud van de bestaande natuur en de ecologische structuren.

Mevrouw Peters-Vroom (VVD) geeft aan dat haar fractie het plan zoals omschreven in de beslisnota erg mooi vindt en een goede ontwikkeling voor Wijchen en de sportverenigingen. Zij steunt de motie van de heer Burgers. De samenwerking met de verenigingen is van groot belang en de motie ondersteunt dit belang.

De heer Evers (Kernachtig Wijchen) merkt op dat zijn fractie zich kan vinden in de beslisnota. Het voorstel biedt een unieke kans om de samenwerking tussen de verenigingen te bevorderen, wat kan bijdragen aan een efficiënter en duurzaam gebruik van middelen en faciliteiten. De passages in de beslisnota met betrekking tot de mogelijkheden tot samenwerking tussen de verenigingen met behoud van hun eigen identiteit benadrukken het belang van de samenwerking. Daarnaast draagt het voorstel bij aan het verminderen en het optimaliseren van

beschikbare middelen, waardoor meer ruimte ontstaat voor innovatie en groei. Het gezamenlijk streven naar gemeenschappelijke doelen zal niet alleen de verenigingen zelf ten goede komen, maar ook de brede gemeenschap. De heer Evers concludeert dat deze plannen een solide basis voor een brede en vruchtbare samenwerking bieden. Het actief stimuleren van samenwerking en het streven tot maximale samenwerking zal de effectiviteit en de duurzaamheid van deze gebiedsontwikkeling aanzienlijk verbeteren.

De heer Oomen (GroenLinks) merkt op dat zijn fractie achter het voorstel staat. Als mede-indiener van de motie benadrukt hij het belang van de samenwerking tussen de verenigingen.

De heer Lukkezen (D66) geeft aan dat D66 zich volledig kan vinden in de voorliggende beslisnota. Hij bedankt de wethouder voor het zorgvuldig opgezette planproces en de duidelijke uitgangspunten. Hij benadrukt dat de gebiedsontwikkeling aan de Havenweg - Leemweg een unieke kans biedt om sport, wonen en natuur in balans met elkaar te verbinden. Hij spreekt zijn waardering uit voor de ruimte voor toekomstbestendige sportvoorzieningen, het maximaal behoud van natuur en de actieve betrokkenheid van de verenigingen. Hij is blij met de inzet op samenwerking tussen de verenigingen en benadrukt dat deze samenwerking niet alleen uit noodzaak moet voortkomen, maar vooral ook een kans kan zijn om elkaar te versterken met behoud van eigen identiteit. Hij stelt dat deze positieve grondhouding met betrekking tot de samenwerking extra steun verdient in de vorm van de motie van de PvdA, zodat gezamenlijke ambities worden gestimuleerd en de onderlinge verbinding wordt versterkt.

Wethouder Gerrits geeft aan dat het voorstel een mooie balans biedt tussen sport, wonen en een prachtige bosrijke groene omgeving. De intentie, zoals ook in de nota staat, is om een toekomstbestendig duurzaam sportpark te creëren met kansen voor samenwerking. De sportverenigingen herkennen deze kansen ook en er wordt gesproken over de mogelijkheden elkaar te versterken en efficiënt gebruik te maken van de accommodatie en maatschappelijke middelen. Het signaal van de motie maakt duidelijk dat de raad deze samenwerking extra aanmoedigt en hij denkt dat de motie kan helpen om de gesprekken te vervolgen.

Er is geen behoefte aan een tweede termijn.

Stemming

Als eerste wordt gestemd over de beslisnota Toelichting planproces en aanvullende kredietaanvraag gebiedsontwikkeling Havenweg - Leemweg. De beslisnota wordt unaniem aangenomen met 24 stemmen voor. Vervolgens wordt gestemd over de motie Samenwerking geeft kansen. Deze motie wordt unaniem is aangenomen met 24 stemmen voor.

9.3 Informatienota 281596 Kerkenvisie Wijchen

9.3.a Achtergrondinformatie: beantwoording schriftelijke vragen CDA: verkoop van kerkgebouwen?

Het stuk is toegevoegd als achtergrondinformatie en wordt niet besproken tijdens de vergadering.

9.3.b Memo beantwoording vragen commissievergadering 13 maart 2025 informatienota 281596 Kerkenvisie Wijchen

De kerkenvisie biedt een overzicht van de religieuze gebouwen binnen de gemeente Wijchen. Het brengt niet alleen de culturele, maatschappelijke en religieuze betekenis van de kerkgebouwen in kaart, maar verkent ook hun toekomstbestendigheid in overleg met eigenaren en gebruikers. Deze visie bevat geen uitvoeringsmaatregelen, maar dient als kennisdocument voor toekomstige keuzes. Tijdens de commissievergadering van 13 maart 2025 kondigde het CDA een motie aan. Deze motie wordt bij dit agendapunt besproken.

De heer Van Wanroij (CDA) geeft aan dat hem na de afgelopen commissievergadering het meest is bijgebleven dat alle partijen ervan overtuigd zijn dat er waardevolle kerkgebouwen zijn in de kernen op belangrijke plekken. Hij merkt op dat iedereen waardering had voor de

kerkenvisie, maar uit een technische vraag bleek dat ondanks een monumentale status het college niet kan garanderen dat de sloop van een kerkgebouw kan worden voorkomen. De zorg van CDA Wijchen ligt op dit punt. Bij de fractie kwam het doembeeld van het verdwijnen van het beeldbepalende kerkgebouw, de Franciscaner Kloosterkerk in Alverna, weer naar boven. In de kerkenvisie worden diverse aanbevelingen genoemd om deze waardevolle monumenten te behouden, zoals het aanstellen van een vaste contactpersoon. Hij merkt op dat het CDA Wijchen vooral ziet dat de gemeente zijn netwerk, invloed en kennis inzet om kerkeigenaren te ondersteunen bij het zoeken naar een nieuwe bestemming. Deze kerkgebouwen zijn het waard te behouden vanwege hun centrale plek in een kern en hun historie. Daarnaast zijn het beeldbepalende gebouwen met een grote maatschappelijke betekenis. De heer Van Wanroij merkt op dat in het strategisch kompas wordt vermeld dat een kerkgebouw en zijn directe omgeving een belangrijk ankerpunt is voor een aantrekkelijke dorpskern. Hij meldt dat vanuit de CDA-fractie contact is geweest met een bestuurslid van de Parochie De Twaalf Apostelen in Wijchen, die verantwoordelijk is voor bouwzaken. Het bestuurslid vertelde dat hij steun van de gemeente bij het behoud van hun kerkgebouw als zeer welkom acht. De parochie werkt zelf ook aan plannen en alle steun is daarbij welkom. De heer Van Wanroij benadrukt dat als een kerkgebouw verloren gaat, het hart uit een kern wordt gehaald. De gemeente moet proactief worden op dit onderwerp.

De heer Merkus (PvdA) vindt de informatienota een uitstekend document waarmee een stap wordt gezet in de visie op de kerken. Hij geeft aan dat zijn fractie de opvatting deelt dat deze gebouwen een gemeenschappelijke waarde hebben, net zoals het kasteel en de molen. Dit is vastgoed waarop een samenleving invloed op wil uitoefenen. De motie van het CDA is een goede oproep aan het college zich proactief in te spannen voor het behoud van deze mooie, beeldbepalende kerkgebouwen.

De heer Lukkezen (D66) geeft aan dat gebedsgebouwen en andere beeldbepalende gebouwen de getuigen zijn van de geschiedenis en het verhaal vertellen van hoe Wijchen en haar kernen zijn gevormd. Ze verbinden de gemeenschap met het verleden en geven betekenis aan de omgeving waarin de inwoners wonen, werken en samenleven. D66 steunt het voorstel van het CDA van harte. Voor D66 is het behoud van gebedsgebouwen meer dan erfgoedbescherming. Het is een blijk van respect voor de gemeenschappen die deze plekken al generaties lang gebruiken, koesteren en er een thuis vinden. De heer Lukkezen is benieuwd hoe het college deze motie interpreteert. Wat D66 betreft, geldt deze oproep nog breder, namelijk voor alle gebouwen waarin gemeenschappen zich thuis voelen, van religieuze tot sociale en culturele ontmoetingsplekken. Hij geeft aan dat deze gebouwen samen het kloppend hart vormen van de kernen en wijken en dat het niet alleen gaat om het eren van het verleden, maar juist ook om de toekomst vorm te geven. Hierdoor kunnen ook komende generaties zich herkennen in het straatbeeld dat hen dierbaar is en blijft iedereen zich in Wijchen thuis voelen.

De heer Tiemessen (GroenLinks) stelt dat het document Kerkenvisie het belang van het behoud van religieuze gebouwen, wel of niet monumentaal, zeer duidelijk maakt. Er ligt een uitstekende nota voor. Deze gebouwen zijn niet alleen vanuit religieus oogpunt een betekenisvolle plek, maar zijn vaak beeldbepalend in de omgeving en van cultuurhistorische en sentimentele waarde. Kerken zijn bakens in de horizon, ooit gebouwd in de gloriëtijd van religie en dikwijls betaald door de gelovigen zelf. GroenLinks onderstreept de drie algemene conclusies en de aanbevelingen van de kerkenvisie. De heer Tiemessen stelt dat vasthouden en uitbreiden van de dialoog tussen de geloofsleden en het kerkbestuur en het versterken van het vertrouwen en de contacten belangrijke aanbevelingen zijn. GroenLinks vindt, net als de gemeente, het behouden van kerkgebouwen belangrijk en de sloop van kerkgebouwen in de kernen en wijken moet worden voorkomen. Hij merkt op dat zijn fractie het eens is met bullet 2 van de motie, maar ook vindt dat in de informatienota al voldoende steun door de gemeente wordt toegezegd. De motie vraagt extra aandacht voor de drie monumentale kerken in de drie kernen en wil er een maatschappelijke waarde aan toekennen. Volgens GroenLinks is de monumentale staat van een kerkgebouw de beste garantie dat deze kerken niet gesloopt gaan worden. De maatschappelijke waarde van een kerk kan niet worden toegekend aan een stapel oude stenen, maar hooguit aan de menselijke activiteiten die er plaatsvinden. Hij verzoekt aan te geven wat de

maatschappelijke waarde van een gebouw eigenlijk is en waarom het een extra garantie biedt om sloop tegen te gaan. De heer Tiemessen geeft aan dat indien een geloofsgemeenschap het gebouw niet meer kan onderhouden, het bestuur op zoek gaat naar geschikte huurders of activiteiten organiseert die geld opleveren. De gemeente kan hierbij behulpzaam zijn. Als een kerk toch wordt verkocht, dan is het allereerst aan de eigenaren en de geloofsgemeenschap zelf om de dialoog aan te gaan. De gemeente kan ook hierbij een rol spelen door de dialoog van wensen en bedenkingen te begeleiden. Bovendien kan de gemeente een rol spelen door de activiteiten van de potentiële kopers te toetsen of deze passen in het karakter van het kerkgebouw en met de directe omgeving. Hij geeft aan dat GroenLinks vooralsnog geen meerwaarde ziet in de toekenning van maatschappelijke waarden aan een gebouw.

Mevrouw Eijkemans (Kernachtig Wijchen) geeft aan dat ze in de commissievergadering al heeft aangegeven dat haar fractie deze kerkenvisie niet als visie ziet, maar als een kennisdocument. Haar fractie kan zich vinden in de constatering dat deze kerkenvisie, die dus geen visie is, zonder enig gevolg is en dat de uitwerking wordt opgenomen in de omgevingsvisie.

Mevrouw Peters-Vroom (VVD) geeft aan dat slopen van een monument eeuwig zonde is. Ze merkt op dat tegenwoordig gelukkig anders wordt gedacht en zodoende is de monumentale status voor gebouwen in het leven geroepen. Ze heeft geworsteld met de vraag of kerken nu uitgezonderd moeten worden ten opzichte van bijvoorbeeld Wijchense kastelen, molens of andere gebouwen. Het is zeker van belang dat als de kerken hun kerkelijke functie verliezen, het gebouw wel behouden blijft. Mevrouw Peters Vroom geeft aan dat na de reactie van de wethouder op de motie de VVD-fractie haar besluit aangeeft.

De heer L. Herms (Wijchen Lokaal) benadrukt het belang van kerken als centrale punten in een gemeente. Kerken zijn blikvangers, herkenningspunten en ontmoetingsplaatsen voor gelovigen. Zij geven een gezicht aan een stad, dorp of wijk. Hij pleit ervoor monumentale kerken te behouden, ongeacht het toekomstige gebruik van het gebouw. De heer L. Herms maakt wel een onderscheid tussen traditionele en moderne kerken. Moderne kerken kunnen worden gesloopt ten gunste van woningbouw, zoals bij de voormalige Everarduskerk. Hij benadrukt dat kerken belangrijk zijn voor alle generaties en hij roept op goed na te denken voordat wordt overgegaan tot sloop.

De wethouder Van Bronkhorst geeft aan dat het college al een proactieve houding heeft om samen met eigenaren te zorgen dat kerkgebouwen blijven behouden. Hij beschrijft de inspanningen van het college via het omgevingsplan maatwerk te leveren voor kerkgebouwen en deze te betrekken bij evenementen, zoals de open monumentendag. Eigenaren en projectontwikkelaars worden gewezen op de mogelijkheden voor hergebruik en doorverwezen naar provinciale en rijkssubsidies. Hij benadrukt dat de maatschappelijke waarde een belangrijk toetsingscriterium is voor een monument. Het is van belang dit criterium expliciet toe te voegen als een extra criterium om het gebouw te behouden. De maatschappelijke waarde maakt nog geen onderdeel uit van het besluit, zodat dit moet worden toegevoegd aan het monumentenbeleid. Wat betreft het voorkomen van sloop erkent de wethouder dat de gemeente geen eigenaar is van de gebouwen, maar dat eigenaren wel een instandhoudingsplicht hebben. Deze plicht is ook opgenomen in het monumentenbeleid. De gemeente kan de instandhouding daarom juridisch afdwingen, maar sloop niet altijd voorkomen. Hij geeft aan dat het college bereid is mee te denken met eigenaren over herbestemming van panden. Het gesprek met de Parochie De Twaalf Apostelen is al aangegaan. De wethouder is het eens met de stelling dat het behouden van monumenten ook andere monumentale gebouwen moet omvatten, zoals de molen en het kasteel. Ook deze hebben een maatschappelijke waarde. Als laatste geeft hij aan dat hij eens is met de ingediende motie.

De voorzitter schorst de vergadering.

Tweede termijn

De heer Merkus (PvdA) geeft aan dat zijn fractie de motie steunt en tevreden is met de beantwoording van de wethouder.

De heer Lukkezen (D66) is blij met de bredere benadering van de wethouder, zodat niet alleen alle kerkgebouwen worden meegenomen, maar alle monumentale gebouwen.

De heer Tiemessen (GroenLinks) waardeert de uitleg van de wethouder over maatschappelijke waarde, maar vraagt zich af of een kerk nog maatschappelijke waarde heeft als deze een andere functie krijgt, zoals een kunstgalerij of een hotel. De heer Lukkezen (D66) vraagt of GroenLinks het ermee eens is dat een kerk, zelfs zonder religieuze functie, nog steeds maatschappelijke waarde heeft. Ook al krijgt een kerk een andere functie, dan is het beter dan sloop. De heer Tiemessen is het hiermee eens. Kerken blijven altijd belangrijke gebouwen, zeker in kleine kernen. Zijn fractie ondersteunt dan ook de motie. De heer Van Wanroij (CDA) vraagt de heer Tiemessen naar zijn opmerking in de eerste termijn over dat de monumentale waarde van een gebouw voldoende is als bescherming tegen sloop. Hij geeft aan dat de monumentale status van de kerk in Alverna het gebouw niet heeft gered van de sloop. De heer Tiemessen geeft aan dat hij niet bekend is met de regels ten tijde van de sloop in Alverna. Hij heeft overigens gezegd dat de monumentale waarde van een pand de beste garantie biedt niet te worden gesloopt.

Mevrouw Eijkemans (Kernachtig Wijchen) geeft aan dat haar fractie instemt met de motie naar aanleiding van de reactie van de wethouder.

Mevrouw Peters-Vroom (VVD) bedankt de indiener van de motie en de wethouder voor de toelichting. Ze benadrukt het belang van maatschappelijke waarde als toevoeging in het beleid en hoopt dat kerken op deze manier behouden blijven. Ze ondersteunt de motie.

De heer L. Herms (Wijchen Lokaal) steunt de motie en herinnert aan een voorbeeld uit Nijmegen waar een kerk is omgebouwd tot meubelzaak en naderhand is afgebrand.

De heer Van Wanroij (CDA) reageert op de vraag waarom maatschappelijke waarde moet worden toegevoegd. Hij geeft aan dat de monumentale bescherming niet altijd voldoende is en dat er gezocht moet worden naar nieuwe bestemmingen voor kerken. Een commerciële invulling is ook goed, maar niet altijd mogelijk. De maatschappelijke invulling is dan een mogelijke oplossing. Hij benadrukt de proactieve houding van het college hierin.

De voorzitter constateert dat hiermee de tweede termijn is afgerond. Zij vraagt de heer Van Wanroij of hij wijzigingen wenst aan te brengen in de tekst van de motie. De heer Van Wanroij geeft aan dat dit niet het geval is. De voorzitter vraagt vervolgens aan het college of er feitelijke onjuistheden in de motie zitten, dat is niet het geval.

Stemming

De voorzitter brengt de motie Voorkomen sloop monumentale kerkgebouwen ter stemming. Niemand legt hierover een stemverklaring af. De motie wordt met 24 stemmen voor unaniem aangenomen.

De informatienota Kerkenvisie Wijchen wordt voor kennisgeving aangenomen.

10. Stemmingen

Er zijn geen verzoeken gedaan door raadsleden voor het agenderen van stemstukken.

11. Sluiting

De voorzitter dankt alle aanwezigen voor hun deelname en wenst hen een fijne avond. De vergadering wordt rond 22.00 uur gesloten.